

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ชื่อหน่วย มะพร้าวหวานภูมิปัญญาการถนอมอาหาร
จำนวน 9 ชั่วโมง

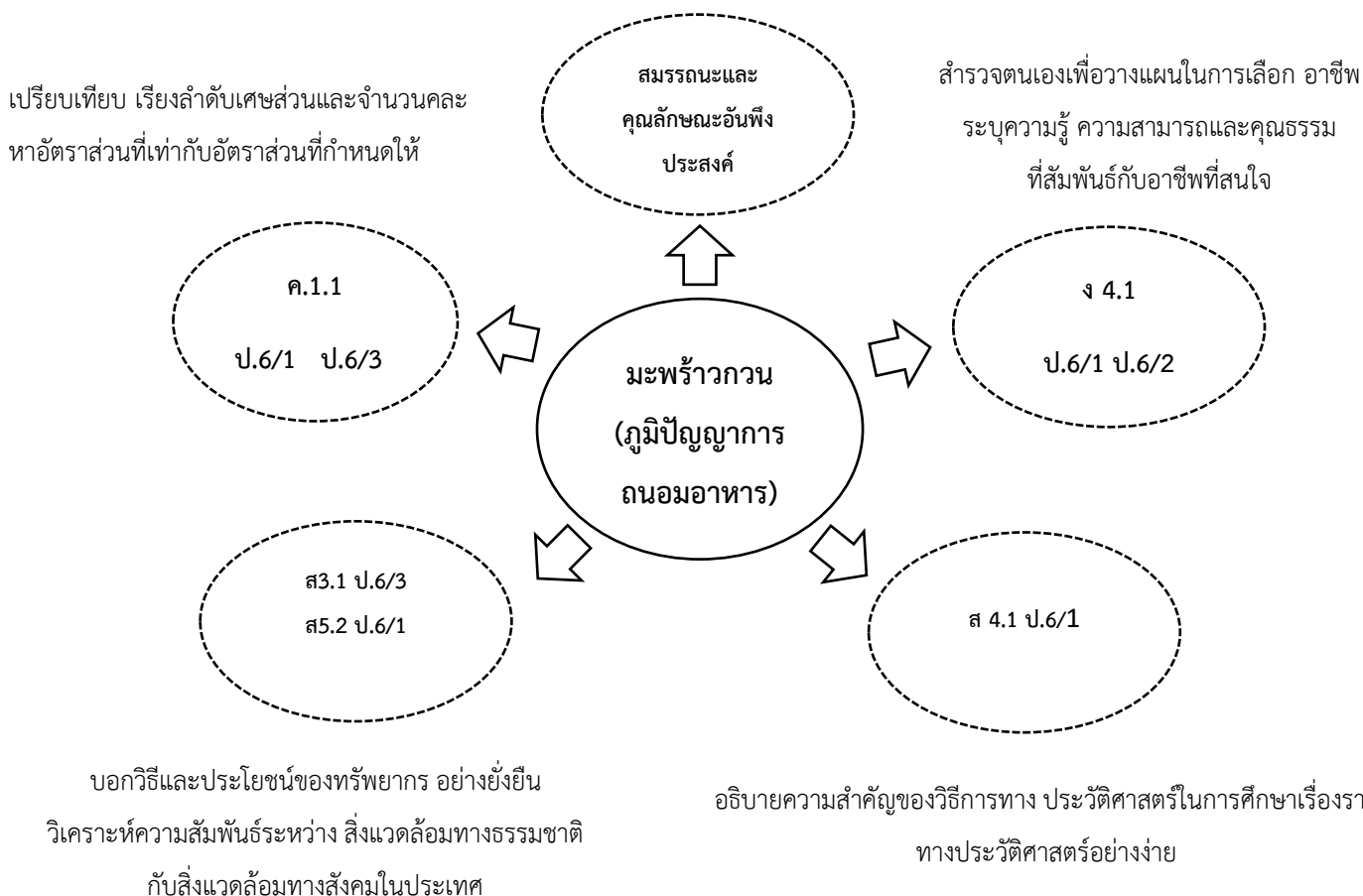
1. ผลการเรียนรู้

ผู้เรียนมีความสามารถในการสำรวจสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น สามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติกับสิ่งแวดล้อมทางสังคม รวมทั้งอภิปรายวิธีและประโยชน์ของการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน อธิบายความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ถูกต้อง เปรียบเทียบเศษส่วนและหาอัตราส่วนที่เท่ากับอัตราส่วนที่กำหนดให้ได้ถูกต้องในการทำมะพร้าวหวาน และนำเสนอการทำมะพร้าวหวานได้อย่างถูกต้องตามภูมิปัญญาท้องถิ่นและตรงตามวัตถุประสงค์ มีการสำรวจตนเองเพื่อวางแผนในการเลือก อาชีพ ระบุความรู้ ความสามารถและคุณธรรมที่สัมพันธ์กับอาชีพที่สนใจ มีกระบวนการคิดที่เป็นระบบ ความสามารถในการเรียนรู้ การสื่อสารและการแก้ปัญหา ตลอดจนมีความใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน

2. ผังมโนทัศน์สาระสำคัญของหน่วยการเรียนรู้

ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา และการใช้เทคโนโลยี

ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน

3. สมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3.1 สมรรถนะของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
4. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
5. มีวินัยและมีความรับผิดชอบในการจัดการเรียนรู้

3.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 3.2.1 ใฝ่เรียนรู้
- 3.2.2 อยู่อย่างพอเพียง
- 3.2.3 มุ่งมั่นในการทำงาน

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สำรวจสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น (K)
2. บอกวิธีและประโยชน์ของทรัพยากร อย่างยั่งยืน (K)
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติกับสิ่งแวดล้อมทางสังคม (K)
4. อธิบายความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ถูกต้อง(K)
5. สำรวจตนเองเพื่อวางแผนในการเลือก อาชีพ ระบุความรู้ ความสามารถและคุณธรรมที่สัมพันธ์กับอาชีพที่สนใจ (K)
6. เปรียบเทียบเรียงลำดับเศษส่วนและจำนวนคละ และหาอัตราส่วนที่เท่ากับอัตราส่วนที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง (K)
7. นำเสนอการทำมะพร้าวหวานได้อย่างถูกต้องตามภูมิปัญญาท้องถิ่นและตรงตามวัตถุประสงค์ (P)
8. มีกระบวนการคิดที่เป็นระบบ ความสามารถในการเรียนรู้ การสื่อสารและการแก้ปัญหา ตลอดจนมีความใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน (A)

5. กิจกรรมการเรียนรู้:การใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ศึกษาเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นของตนเอง

ขั้นสังเกต รวบรวมข้อมูล

(ใช้เวลา 1 ชั่วโมง)

1. นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการสำรวจสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของตนเอง โดยการตอบคำถาม ดังนี้
 - ชุมชนของนักเรียนอาศัยอยู่มีสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นอะไรบ้าง (ตัวอย่างคำตอบ มีทรัพยากรธรรมชาติ คือ มะพร้าว)
 - ถ้าหากนักเรียนต้องการทราบประวัติศาสตร์ของชุมชนตนเอง นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ สอบถามพ่อแม่ ปู่ย่าตายาย หรือปราชญ์ชาวบ้านในชุมชนของตนเอง)

• การศึกษาประวัติศาสตร์ของชุมชนหรือท้องถิ่นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและสมบูรณ์
ควรทำอย่างไร

(ตัวอย่างคำตอบ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในการศึกษา)

2. นักเรียนศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ศึกษาเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง และความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์ จากหนังสือเรียนและแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ เพิ่มเติม

ขั้นคิดวิเคราะห์และสรุปความรู้

(ใช้เวลา 2 ชั่วโมง)

3. นักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์ จากหนังสือเรียน วิชาประวัติศาสตร์ เพื่อทบทวนความรู้เดิม โดยบันทึกคำตอบของนักเรียนเป็นแผนภาพความคิดบนกระดานดังตัวอย่าง

4. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติกับสิ่งแวดล้อมทางสังคม และเขียนสรุปใจความสำคัญและออกมาแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันในชั้นเรียน

(ตัวอย่างคำตอบ สิ่งแวดล้อมที่สำคัญของมนุษย์มีอยู่ 3 ประเภท ดังนี้

- 1) สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ สิ่งไม่มีชีวิต เช่น แร่ธาตุ ดิน น้ำ อากาศร้อน อากาศหนาว ทะเลทราย ภูเขา ป่าไม้ แม่น้ำ ลำคลอง เป็นต้น
- 2) สิ่งแวดล้อมทางชีวภาพ ได้แก่ สิ่งที่มีชีวิต เช่น ต้นไม้ สัตว์ เชื้อโรค สิ่งเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ดังตัวอย่าง เช่น ต้นตะบองเพชรขึ้นในทะเลทราย เชื้อมาเลเรียมีในเขตร้อน ไม่มีในเขตหนาว เป็นต้น
- 3) สิ่งแวดล้อมทางสังคม เป็นสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากมนุษย์ เช่น ประชากร เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง การศึกษา วัฒนธรรม และเทคโนโลยี เป็นต้น

สิ่งแวดล้อมทั้งสามชนิดของมนุษย์จะต้องดำรงอยู่ในลักษณะประสานสัมพันธ์ สอดคล้องกลมกลืนกัน เพื่อให้เกิดภาวะดุลยภาพ สิ่งที่เกิดขึ้นในระยะเวลาที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน จากยุควัฒนธรรมวัตถุนิยมที่ส่งเสริม

ให้มนุษย์บริโภคเกินขอบเขต ทำให้มนุษย์สร้างปรัชญาในการดำเนินชีวิต ระบบเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง ระบบการศึกษา รวมทั้งเทคโนโลยีต่าง ๆ ในลักษณะที่เป็นการทำลายสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

เมื่อใดมีการทำลายธรรมชาติ ตักตวงเอาผลประโยชน์จากธรรมชาติ เพื่อตอบสนองความต้องการอันไร้ขอบเขตของตน โดยไม่คำนึงถึงว่าจะเป็นการทำลาย เมื่อระบบย่อยหลายระบบถูกทำลาย ในที่สุดก็จะนำไปสู่ความหายนะของโลก และสุดท้ายก็เป็นการทำลายชาติพันธุ์ของมนุษย์เอง)

5. นักเรียนร่วมกันสรุปการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนอย่างไรในชุมชนของเรา โดยศึกษาจากหนังสือเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

(ตัวอย่างคำตอบ 1. ร่วมมือกันอนุรักษ์ทรัพยากรที่เป็นภูมิปัญญาของท้องถิ่น 2. ศึกษาและนำไปเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับจุดเด่นของทรัพยากรในชุมชน 3. สร้างเอกลักษณ์ให้ผลผลิตจากทรัพยากรของชุมชนให้เกิดมูลค่าเพิ่มมากขึ้น)

6. นักเรียนคิดประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่า แล้วสรุปเป็นความคิดรวบยอด โดยใช้คำถาม ดังนี้
การสืบค้นเรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างไร

(ตัวอย่างคำตอบ ทำให้เข้าใจและเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง)

ขั้นปฏิบัติ

(ใช้เวลา 4 ชั่วโมง)

7. นักเรียนศึกษาทรัพยากรในท้องถิ่นที่สามารถสร้างเอกลักษณ์ให้ผลผลิตจากทรัพยากรของชุมชนให้เกิดมูลค่าเพิ่มมากขึ้น คือ การทำมะพร้าวหวาน ภูมิปัญญาในการถนอมอาหารของชาวบ้านในชุมชน

8. นักเรียนร่วมกันลงพื้นที่ในชุมชนในการสอบถาม การทำมะพร้าวหวาน ภูมิปัญญาในการถนอมอาหารของชาวบ้านในชุมชน จากปราชญ์ชาวบ้านเพื่อสอบถามความเป็นมา วิธีการทำและวัสดุอุปกรณ์ในการทำมะพร้าวหวาน

9. นักเรียนร่วมกันเขียนสรุป ความเป็นมา วิธีการทำและวัสดุอุปกรณ์ในการทำมะพร้าวหวาน

10. นักเรียนร่วมกันเปรียบเทียบเศษส่วน และหาอัตราส่วนที่เท่ากับอัตราส่วนที่ต้องทำมะพร้าวหวานของวัตถุดิบในการทำมะพร้าวหวานในแต่ละสัดส่วนให้มีความถูกต้องตามที่กำหนดไว้ โดยศึกษาการเปรียบเทียบและหาอัตราส่วนจาก หนังสือเรียน วิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

11. นักเรียนร่วมกันเตรียมวันวัสดุอุปกรณ์ในการลงมือปฏิบัติจริงในการทำมะพร้าวหวาน โดยมีปราชญ์ชาวบ้านเข้ามาให้ความรู้และร่วมมือกันทำด้วยความใฝ่เรียนรู้และมีการทำงานร่วมกัน

12. นักเรียนร่วมกันลงมือปฏิบัติจริงในการทำมะพร้าวหวาน โดยใช้ระยะเวลาในการทำ 2-3 ชั่วโมง

ขั้นสื่อสารและนำเสนอ

(ใช้เวลา 1 ชั่วโมง)

13. นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเกี่ยวกับวิธีการทำมะพร้าวหวาน ภูมิปัญญาในการถนอมอาหารของชาวบ้านในชุมชน โดยทำใบงานที่ 1 เรื่อง สรุปวิธีการทำมะพร้าวหวาน ภูมิปัญญาในการถนอมอาหาร

14. นักเรียนร่วมกันนำเสนอใบงานที่ 1 เรื่อง สรุปวิธีการทำมะพร้าวหวาน ภูมิปัญญาในการถนอมอาหาร หน้าชั้นเรียน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าบริการสังคมและจิตสาธารณะ

(ใช้เวลา 1 ชั่วโมง)

15. นักเรียนสำรวจตนเองเพื่อวางแผนในการเลือก อาชีพ ความสามารถและคุณธรรมที่สัมพันธ์กับอาชีพที่สนใจ โดยยึดบริบทและทรัพยากรในท้องถิ่นจากการศึกษาและลงมือปฏิบัติเพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพและหารายได้เข้าสู่ชุมชนได้ โดยใช้หนังสือเรียน วิชา การงานอาชีพ เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ควบคู่ในการสำรวจและวางแผนจากทรัพยากรในท้องถิ่น
16. นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความคิดเห็นหลังการเรียนรู้และหลังการทำกิจกรรมในประเด็นต่อไปนี้
 - สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ในวันนี้คืออะไร
 - นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมในกลุ่มมากน้อยเพียงใด
 - เพื่อนนักเรียนในกลุ่มมีส่วนร่วมกิจกรรมในกลุ่มมากน้อยเพียงใด
 - นักเรียนพึงพอใจกับการเรียนในวันนี้หรือไม่ เพียงใด
 - นักเรียนจะนำความรู้ที่ได้นี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัว และสังคมทั่วไปได้อย่างไร

6. สื่อและแหล่งเรียนรู้

- 6.1 หนังสือเรียน วิชา ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 6.2 หนังสือเรียน วิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 6.3 หนังสือเรียน วิชา คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 6.4 หนังสือเรียน วิชา การงานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 6.5 ใบงานที่ 1 เรื่อง สรุปวิธีการทำมะพร้าวหวาน ภูมิปัญญาในการถนอมอาหาร
- 6.6 แหล่งเรียนรู้ เรื่อง การทำมะพร้าวหวาน ภูมิปัญญาในการถนอมอาหาร
- 6.7 บุคคลในชุมชน

7. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือ/ประเมิน	ช่วงการวัด	เกณฑ์การประเมิน
1. สํารวจสิ่งแวดลอมและ ทรัพยากรธรรมชาติใน ท้องถิ่น (K)	สังเกตพฤติกรรม สํารวจสิ่งแวดลอมและ ทรัพยากรธรรมชาติ ในท้องถิ่น	แบบสังเกต	ชั่วโมงที่ 1	ผลการประเมินอยู่ ในระดับดีขึ้นไป
2. บอกวิธีและประโยชน์ของ ทรัพยากร อย่างยั่งยืน (K)	สังเกตพฤติกรรม การตอบคำถาม	แบบสังเกต แบบประเมินคำถาม	ชั่วโมงที่ 2	ผลการประเมินอยู่ ในระดับดีขึ้นไป
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างสิ่งแวดลอมทาง ธรรมชาติกับสิ่งแวดลอมทาง สังคม (K)	สังเกตพฤติกรรม การตอบคำถาม	แบบสังเกต แบบประเมินคำถาม	ชั่วโมงที่ 2	ผลการประเมินอยู่ ในระดับดีขึ้นไป
4. อธิบายความสำคัญของ วิธีการทางประวัติศาสตร์ใน การศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ ถูกต้อง (K)	สังเกตพฤติกรรม การตอบคำถาม	แบบสังเกต แบบประเมินคำถาม	ชั่วโมงที่ 2	ผลการประเมินอยู่ ในระดับดีขึ้นไป
5. สํารวจตนเองเพื่อวางแผน ในการเลือก อาชีพ ระบุ ความรู้ ความสามารถและ คุณธรรมที่สัมพันธ์กับอาชีพที่ สนใจ (K)	สังเกตพฤติกรรม การตอบคำถาม	แบบสังเกต แบบประเมินคำถาม	ชั่วโมงที่ 9	ผลการประเมินอยู่ ในระดับดีขึ้นไป
6. เปรียบเทียบเรียงลำดับ เศษส่วนและจำนวนคละ และ หาอัตราส่วนที่เท่ากับ อัตราส่วนที่กำหนดให้ได้ ถูกต้อง (K)	สังเกตพฤติกรรม การตอบคำถาม	แบบสังเกต แบบประเมินคำถาม	ชั่วโมงที่ 4-7	ผลการประเมินอยู่ ในระดับดีขึ้นไป
7. นำเสนอการทำมะพร้าว กวนได้อย่างถูกต้องตามภูมิ ปัญญาท้องถิ่นและตรงตาม วัตถุประสงค์ (P)	สังเกตพฤติกรรม ผลงานการนำเสนอ ใบงาน	แบบสังเกต แบบประเมินการ นำเสนอ แบบประเมินใบงาน	ชั่วโมงที่ 4-7	ผลการประเมินอยู่ ในระดับดีขึ้นไป

<p>8.มีกระบวนการคิดที่เป็นระบบ ความสามารถในการเรียนรู้ การสื่อสารและการแก้ปัญหา ตลอดจนมีความใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน (A)</p>	<p>สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</p>	<p>แบบสังเกต พฤติกรรม การเรียนรู้ -กระบวนการคิด อย่าง เป็นระบบ -การเรียนรู้ สื่อสาร -ใฝ่เรียนรู้ - อยู่อย่างพอเพียง - มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>ตลอด ช่วงเวลา การปฏิบัติ กิจกรรม การเรียนรู้</p>	<p>ผลการประเมินอยู่ในระดับดีขึ้นไป</p>
---	----------------------------------	--	---	--

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง มะพร้าวหวาน ภูมิปัญญาการถนอมอาหาร
ใบงานที่ 1 เรื่อง สรุปวิธีการทำมะพร้าวหวาน ภูมิปัญญาในการถนอมอาหาร

1. ประวัติความเป็นมาของการทำมะพร้าวหวาน

.....

.....

.....

2. วัสดุและอุปกรณ์ในการทำมะพร้าวหวาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ขั้นตอนการทำมะพร้าวหวาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ประโยชน์ของการนำทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นมาเพิ่มมูลค่าในความคิดของนักเรียน
มีความคิดเห็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

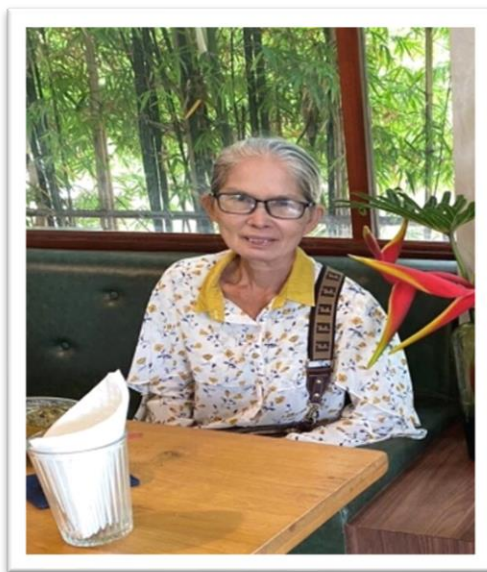
.....

ภาคผนวก

ข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นโรงเรียนวัดสงฆาราม การทำมะพร้าวกวน(ภูมิปัญญาในการถนอมอาหาร)

1. ประชาชนชาวบ้าน

นางกสสัน มั่นอำ อายุ 67 ปี

ภูมิปัญญาชาวบ้านในการถนอมอาหาร:มะพร้าวกวน

2. แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ที่อยู่/ละติจูด/ลองติจูด

- ที่อยู่ บ้านเลขที่ 110/1 หมู่ 5 ตำบลบ้านกร่าง อำเภอองไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย 64170
- ละติจูด Latitude: 16.9415
- ลองติจูด Longitude:99.9392
- ประชาชนชาวบ้าน การถนอมอาหารจากสิ่งที่มีอยู่ในชุมชน เช่น มะพร้าว นำมาต่อยอด และสามารถเก็บไว้ได้นานถึง15 วัน และยังสามารถทำให้เกิดเป็นสินค้าชุมชนที่จะส่งเสริมให้เกิดการร่วมกลุ่มของแม่บ้าน คนสูงอายุ เด็กในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการรักษาไว้ซึ่งภูมิปัญญาชาวบ้านในการเก็บรักษาถนอมอาหารให้อยู่ได้นานยิ่งขึ้นโดยไม่มี การใส่วัตถุกันเสียหรือสารปรุงแต่งที่เจือปน แต่ได้มาจากธรรมชาติแทน

3. วัสดุอุปกรณ์

- กระทะ
- ตะหลิว
- ไม้พาย
- ชามใส่เนื้อมะพร้าว

4. ส่วนผสม

- เนื้อมะพร้าว 2 kg
- น้ำตาลปี๊บ 1 kg
- นมข้นหวาน 1 กระป๋อง
- นมสด 1 กระป๋อง
- แปะแซ 1 kg

5. วิธีทำ

5.1 เตรียมกระทะตั้งไฟอ่อนให้เรียบร้อย

5.2 นำเนื้อมะพร้าวใส่ลงในกระทะ

5.3 นำส่วนผสมที่เหลือใส่ลงไป น้ำตาลปี๊บ นมข้นหวาน นมสดและแปะแซ และต้องมีการคนเนื้อมะพร้าวและส่วนผสมที่ใส่ลงไปตลอดเวลา เพื่อไม่ให้เนื้อมะพร้าวไหม้ติดกระทะ

5.4 คนเนื้อมะพร้าวและส่วนผสม ประมาณ 2-3 ชั่วโมงเพื่อให้ส่วนผสมเป็นเนื้อเดียวกัน

5.5 พักทิ้งไว้ให้เย็นและนำมาห่อพลาสติกให้เรียบร้อย สามารถเก็บไว้รับประทานได้นานถึง 15 วันโดยไม่มีการใส่วัตถุกันเสีย

6. ภาพประกอบ

การทำมะพร้าวหวาน(ภูมิปัญญาในการถนอมอาหาร)

เนื้อมะพร้าว

น้ำตาลปีบ

นมข้นหวานและนมสด

แบะแซ

การทำมะพร้าวทวน(ภูมิปัญญาในการถนอมอาหาร)

